

„Quo vadis“ české vystavovatelství, aneb má dnes smysl vystavovat?

V létech minulých byla česká filatelie ve světě známá nemalými vystavovatelskými úspěchy. Bylo běžné, že naši vystavovatelé vozili z evropských i světových výstav zlaté i velké zlaté medaile. V posledních letech tomu tak není. Proč?

Skutečně jsou naši vystavovatelé nyní tak zaostalí a jejich exponáty tak slabé? Když si vzpomeneme na dávné doby **Světové výstavy v Praze v roce 1968** a pokud bychom hodnotili počet získaných medailí, tehdejší ČSSR získala celkem **26 medailí**. Z toho 1 velkou cenu (Zdeněk Kvasnička), 3 velké zlaté (Kvasnička, Herout, Lavrov), 5 malých zlatých a 17 pozlacených. Z hlediska počtu získaných medailí bychom tehdy zvítězili, i když nejvíce velkých zlatých medailí tehdy získala Itálie a to 6. Jen tak pro zajímavost: ČSSR tehdy vystavovala **255 exponátů**, NSR 147, Velká Británie 96 exponátů. Sice můžeme říci, že podmínky tehdy byly trochu jiné, tehdejší ČSSR byla pořadatelská země, pro filatelii v oněch dobách platilo přísloví, že jde o „krále koníčku“, ale výsledky byly fantastické. Navíc v době totality, kdy naši sběratelé měli omezený přístup k drahým materiálům i informacím. Jen dodám: **jury tehdy měla 55 členů a pozorovatelů z 23 zemí světa, z toho 17 z Československa!**

Na Světové výstavě Praga 1978 jsme měli 187 exponátů. Naše exponáty obdržely 1 čestnou cenu, 1 velkou zlatou medaili, 11 zlatých, 35 pozlacených, 50 stříbrných, 29 postříbřených, 8 bronzových medailí. Nejúspěšnější byl V. Kovář s velkou zlatou medailí a věcnou cenou. Zlaté medaile získali J. Břejha, J. Jakubec, O. Grosz, J. Straka, I. Kvasnička, J. Hečko, F. Blahuta, V. Konštant, F. Daniel, V. Krajc a E. Votoček.

Výstava Praga 1988 v této tradici pokračovala. Nutno podotknout, že této prestižní záležitosti věnovala patřičnou pozornost a podporu tehdejší komunistická vláda. Na zmíněných výstavách byli přítomni prezidentí Svoboda, později Husák, předsedové vlád a vrcholní státní funkcionáři.

Po roce **1989**, kdy již byly umožněny neomezené nákupy drahých položek u nás i ze zahraničí a byl volný přístup k informacím, se dalo očekávat, že při odborných kvalitách našich sběratelů i funkcionářů se naše vystavovatelské úspěchy ještě zlepší. Místo toho **nastal pozvolný pád**. Proč?

Můžeme se vymlouvat, že je to opadnutím masového zájmu o filatelii. Jenže tento problém nastal nejen u nás, ale všude ve světě. Takže tady asi příčina našeho ústupu ze světové špičky nebude. Dá se říci, že jediný filatelista, který vozil velké zlaté medaile a čestné ceny ze Světových výstav, byl Ludvík Pytlíček. Místo toho, aby jeho úspěchů tehdy vedení Svazu a naší filatelie náležitě k její propagaci využilo, dopustilo, aby byl mediálně zlikvidován svým obchodním konkurentem. Důsledkem toho bylo, že **na výstavě PRAGA 2008 naši vystavovatelé již nezískali žádnou velkou zlatou medaili**, třebaže jich bylo uděleno celkem 22, zlaté medaile získali pouze 2 naši vystavovatelé z 90 udělených. Tedy ústup ze slávy, a to naprostý!

Výsledky našich vystavovatelů na Evropských či Světových výstavách v letošním a minulém roce jsou **ještě horší**. Dá se dokonce říci, že velmi špatné. Pokud vezmeme Evropskou výstavu Paříž 2012 a Světovou výstavu Melbourne 2013, kdy na velké zlaté medaile jsme museli již dávno zapomenout a **jedinou zlatou medaili získává pouze náš národní komisař Vít Vaníček**, je to pro naši filatelii doslova vystavovatelskou katastrofou.

Měli bychom si ještě položit otázku, zda jsou všechny naše exponáty opravdu tak špatné, že si zaslouží na těchto výsta-

vách maximálně pozlacenou medaili. Vždyť ještě na Světové výstavě v Praze 2008 i na Světové výstavě v Londýně 2010 získal velkou pozlacenou medaili výborný exponát Miloše Hauptmana „Multistamps Flat Printing from Steel Engraving“. Nyní v Austrálii jen 83 b. a pozlacenou medaili, či exponát Petra Tučka „SIAM – The Provisional Att Surcharges 1889-1899“, který získal též pouze pozlacenou medaili.

Největším **excesem** ovšem bylo **pouhých 81 bodů a pozlacená medaile za exponát „Silesia Orientale“ vystavovatele Zdeňka Filípka**. Přitom můžeme konstatovat, že od doby exponátů Ludvíka Pytlíčka se na našich výstavách nic lepšího nevyskytlo. Zcela ojedinělý exponát jak kvalitou materiálů, tak zpracováním! A zde se chci dotázat, čím to je, že tento pozoruhodný exponát zcela zapadl. Když se na podzim v roce 2012 konalo v Brně setkání našich jurymanů s vystavovateli formou besedy, vystoupil v diskusi náš národní komisař Vít Vaníček s tím, že když byl v Paříži 2012 vystaven exponát „Silesia Orientale“, tak jej zahraniční jurymané ledabyle přešli s poznámkou „koho by zajímal nějaký bezvýznamný lokál“ (!!). Takže si můžeme položit dvě otázky:

1. Má vůbec smysl vystavovat naše „lokály“, které neznají zahraniční jurymané?

2. Dovolil by si někdo tento nesmyslný argument do očí říci našemu národnímu komisaři v letech, kdy byl prezidentem FIP náš Ladislav Dvořáček? Myslím, že by se dočkal pádné odpovědi.

Na výstavách už jsem viděl kdeco. Prvotřídní materiály diletantsky zpracované, ale i podprůměrné materiály též diletantsky zpracované. Přesto získaly **vyšší** nebo stejné hodnocení než mnou zmíněný exponát Zdeňka Filípka. Uvedu konkrétní případy. Nikdy jsem neviděl lepší materiály než na WIPA 2008 na exponátu Indie od Jochena Heddergota. Ovšem zpracované způsobem, že by tohoto vystavovatele mohli školit i naši začínající mládežníci. Na tomto exponátu mimo jiné zcela chyběl úvodní list! Přesto dostal 93 bodů a zlatou medaili. Na výstavě PRAGA 2008 jsem si podrobně prohlédl exponát Afghánistánu od jistého australského **jurymana**, který obsahoval naprosto běžné materiály bez jediné vzácnější položky a zcela postrádal jakýkoliv osobní výzkum a osobní znalosti (k prezentaci materiálů stačil kterýkoliv katalog). Exponát, pokud by byl objektivně hodnocen, skončí někde u nás na výstavě „Premiéra“ s 50 body. Přesto dostal na světové výstavě PRAGA 2008 **81 bodů a pozlacenou medaili** a byl hodnocen **lépe než perfektně zpracované exponáty našeho známého vystavovatele Indie a indických kolků Ing. Jiřího Černého**, které jsou navíc plné nových objevů!

Nyní nechejme trochu hovořit čísla. Když jsem se podíval na výstavní propozice Austrálie 2013, z 50členné jury jen domácích australských jurymanů bylo 12! Např. z Thajska byli 3, z Jižní Afriky 3, dokonce i z Costariky, ale z **České republiky, kdysi filatelistické velmoci ani jeden!** Speciálních cen bylo uděleno 48. Česká republika = 0. Třída šampionů-Austrálie 2, hlavní cenu získal domácí Australan Blake (97 bodů). Australané získali celkem 9 velkých zlatých medailí (!) a zlatých nepočítaně. Velkou zlatou dokonce získaly např. exponáty „Australští ptáci série 1964–1966“, nebo „St. Vincent – The De La Rue Period“.

Vida, ostrov Sv. Vincenta zahraniční jurymané znají, ovšem nějaké Česko, které si běžní Američané pletou s Čečskem, jim nic neříká! Natož lokál „Silesia Orientale“...(!)

Takže si položme otázku: **Má vůbec smysl vystavovat na evropských či světových výstavách, když víme, že s našimi exponáty bude naloženo jako s něčím podřadným?**

Jak je vůbec možné, že za opovrhované totality do roku 1989 nás filatelistický svět bral s respektem, Ladislav Dvořáček byl ve světě respektovaná autorita a nyní nás hodnotí

jako nýmandy? Jak je možné, že vystavovatelé z Pákistánu dopadli v Austrálii podstatně lépe než naši vystavovatelé? Skutečně byli o tolik lepší?

Položil jsem příliš mnoho otázek. **Ale je skutečně chyba jen v našich vystavovatelích a jejich exponátech?**

Jaromír Petřík

Otázky a poznámky redakce k poslední znepokojivé otázce autora:

- (1) *Co těmto skutečností říká vedení SČF? Zabývá se jimi jako velmi závažnými? Alespoň občas?*
- (2) *Jaký názor na totéž má naše ctěná Komise jurymanů SČF?*
- (3) *Jak je možné, že náš svaz (SČF) nedokáže do sestav jury významných evropských a světových výstav prosadit naše odborně zdatné a dobře informované zástupce? A máme je vůbec?*
- (4) *A pokud je nemáme (asi to není vyloučeno!), co činíme pro optimální stav, **abychom je měli**, případně **systematicky vychovávali**, především však vybavovali rozsáhlými odbornými znalostmi?*
- (5) *A pokud se naši jurymané přece jen ojedinele dostanou do mezinárodních jury velkých výstav, co **konkrétně dělají** pro obeznámení ostatních jurymanů s kvalitami, významem a závažností exponátů našich vystavovatelů?*
- (6) *Všechny tyto otázky samozřejmě také směřují k Ing. W. Müllerovi, který je v současné době nejen předsedou SČF, ale také dlouholetým předsedou jury nejrůznějších výstav u nás. Cítí pan kolega za nedobry stav našeho vystavovatelství, zejména za jeho oceňování, také určitou odpovědnost?*